

Kralj viharjev.

(Pravljica z morja.)

Toda sedmi dan se je ubil kozarec, v katerem je živela srebrna ribica iz očetove mreže. Breda je zopet točila solze in se ni hotela igrati več z drugimi živalcami.

Prihodnje jutro si je odrezala obe kiti dolgih svetlih las, poklicala dva oblaka in ju poslala: »Prinesita mi kamenčkov, ljuba oblaka, kamenčkov od morja in potresita namesto njih te laske po obrežju!«

Težko in počasi sta se drugi dan dvignila oba oblaka. V njunih širokih plaščih sta nosila tisoč okroglih sivih kamenčkov. Na obrežju, kamor sta posula Bredine svetle laske, pa se je svetilo in lesketalo, kakor bi bilo zlato raztreseno po pesku. Samo njen očka je spoznal te zlate plamenčke, jih nabral in odnesel v kočo.

Breda je pa stala na vratih, čakala na svoje služabnike oblake in se smehljala, ko je videla, kako težko sta nosila v plaščih. Dala je stresti kamenčke na vrt in se igrala z njimi do večera. Zgradila si je iz njih ribiško hišico z vrati in tremi majhnimi okenci, z dimnikom in dvema stolpičema. Ob eni strani njene zgradbice je stal vrtiček in pred vrati stopnice, vse tako, kakor je bilo doma v očetovi hišici. Toda ker so bili kamenčki okrogli in neprikladni, se je hišica vedno spet podrta in Breda nikdar ni mogla skončati svojega dela.

Ob oknu pa je stal kralj in gledal otrokovo početje. Zvečer ji je prinesel težko leseno škatlo in ji dejal: »Hišico hočeš zidati iz okroglih kamenčkov, to pa ne bo šlo, draga deklica! Tu imaš lepe, ravne kamenčke in če zgradiš z njimi hišico, ravno tako kakor je očetova, potem te pustim domov. Toda zapomni si, nobena stvar ne sme manjkati na njej!«

Breda to noč od samega veselja ni mogla zatisniti očesa. Nепrestano je morala misliti na lepe kamenčke in na besede kralja. Seveda bo lahko zgradila ribiško kočico, saj ve čisto natanko, kako je pri njej doma!

Toda tega pa ni vedela, da je bil kralj skrivoma vzel iz škatlice vitek, koničast kamenček, kakor ga je treba za stolpič. Brez tega kamna ne bo deklica nikoli mogla sezidati kočice.

Ko so bili drobni oblaki še v rožnatih košuljicah, je že Breda vstala iz svoje postelje in že sedela pri kamenčkih. Kako urno je šlo delo izpod rok! Noben kamenček ni več zdrknil z drugega!

Kralj je skrivoma opazoval deklico in se smehljaj. Ne boš, Breda, dokončala dela in vedno boš morala ostati pri meni!«

Breda pa je gradila; vse je bilo že gotovo, hišica, vrt in stopnice, samo še dva stolpa je bilo treba postaviti na streho in potem bo lahko odšla domov.

»Torej prvi stolp stoji in sedaj še drugega! Do večera bom lahko gotova — in potem bom presenetila svojega ljubega očka v vrtničku, ko bo prišel domov!«

Nenadoma pa je pričela Breda iskati; dvignila je pokrov škatlice, iskala je med cveticami in travo in povsod drugje — kamenčka za drugi stolp ni bilo nikjer. Iz njenega obraza je izginil veseli smehljaj. Kje neki bi moral biti? Poklicala je vseh sto svojih služabnikov oblakov in iskali so po vsem vrtu, v vsak kotiček so pogledali, prebrskali vse, toda kamenčka ni bilo mogoče najti. Jokajoč se je odpravila Breda spat. Drugi dan je pričela znova zidati — mislila je, da se je mogoče zmotila — toda kamenčka za stolp ni bilo nikjer.

Devet dni je poskušala vedno znova in znova, toda zaman.

V deseti noči se je pa deklica hipoma zbudila. Sanjala je o majhni srebrni ribici, ki je postajala vedno večja in večja, da je na koncu sličila ladji in odpeljala Bredo v njeno staro domovanje.

Tiho je vstala; kako lepo se je svetil grad v mesečini! Srebrne svetilke so visele na stenah in z bajno modro lučjo razsvetljevale prostorne dvorane. Breda se je splazila na vrt k nedograjeni hišici. Nenadoma je zaslišala glas, ki je venomer ponavljal: »Išči kamenček! Išči kamenček!«

Šla je nazaj v palačo in tudi tu jo je vabil isti glas. Hitela je za vabljivim glasom, prekoračila trinajst modrih soban in prišla v dvorano, kjer je spal kralj.

Prestrašena se je deklica ustavila, srce ji je močno bilo. Topot je tiho zaklicalo: »Išči kamenček, Breda!«

Otrok je stopil bliže k spečemu velikanu. »Išči, išči!« se je glasil tajinstveni glas. Sklonila se je nad kralja — in glej na tenki verižici okoli njegovega vratu je visel tisti beli kamenček!

Tiho, tišje kakor se plazijo žarki mesečine, je stopila po preprogi k spečemu kralju. Sklonila se je nad njegova široka prsa in odpela s tresočimi prstki kamenček od verižice. Komaj, da ga je dobro stisnila v roko, že je zopet zašepetal glas: »Gradi hitro hišico, Breda!«

Tekla je, kar je mogla, na vrt. Klip, klap, so se zapirala vrata za njo. Kralj se je prestrašen prebudil iz sna in zgrabil za verižico. Kamenčka ni bilo več na njej! Z groznim krikom je skočil pokoncu in stekel na vrt. — Prepozno! Breda je klečala pred dogotovljeno hišico in veselo klicala: »Sedaj smem domov!«

Kaj se je zgodilo — ali je zopet sanjala? Iz vrat zgrajene ribiške kočice je priplavala srebrna ribica, ki je rasla in rasla! Glas je zaklical: »Breda, pridi hitro!«

Objela je z rokami ribico okoli vratu in se oprijela njenih plavut — tedaj je planil razjarjeni kralj na vrt in hotel razbiti hišico in ribico. Breda je trdno sedela na hrbtu ribice in še preden je mogel kralj zamahniti s pestjo, sta bila že daleč, daleč od njega.

Prekrasna je bila voznja po mesečini. Na ribici je jahala Breda kakor na udomačenem konjičku. Vedno globlje in globlje sta padala.

Drobna temna točka se je pričela prikazovati v daljavi in je postajala vedno večja in večja. Bila je to ribiška kočica. Počasi se je spustila riba v plitvo morje ob obali; Breda je zdrknila z njenega

hrbta in stala zopet na zemlji. Dvoje rok se ji je oklenilo okoli vratu. Obrnila se je — in zagledala svojo umrlo mamico. »Mamica? ... Mamica!« ...

»Rešila sem te, draga Breda, bodi pridna in pozdravi očeta!« Potem je izginila — samo drobno ribico je bilo videti, kako je zaplaval v globokejše morje ...

Breda je stekla v hišo, padla očetu okoli vratu, se razjokala od veselja in radosti in pripovedovala o mamici.

Kralj viharjev pa je bil zelo razjarjen zaradi Brede in njenega očeta. Ves divji je vsak dan udarjal s pestjo po vodi, da se je peneče vzvalovila in potapljala ribiške ladjice.

Tedaj je rekel Peter: »Nič dobrega nam ne želi kralj viharjev! Odpotovala bova!« Spravila sta skupaj svoje stvari, trnke in mreže, in rože iz vrta in sta zapustila hišo. Prazno kočico sta pa podarila staremu Marku.

Daleč preko dežele sta odpotovala, tja, kjer je nehalo kraljestvo kralja viharjev in kjer se je pričela deželna solnčnega kralja. Tam sta si postavila novo hišico in živela srečno in zadovoljno.

Šaljivka.

Tamkaj za zeleno cesto
vem za čudovito mesto:
So kot smola breze črne,
lezejo kot polži srne,
lajajo kot psi podgane,
miši mačkam so vdane.
Beli tam so vsi zamorci,

učenjaki vsi so norci,
vsak učitelj tam zloguje,
a učenec — poučuje.
So marljivi vsi tlačani,
a lenuhi vsi — župani.
Le — ker tjakaj ni poti,
tamkaj nihče bil še ni.

Danilo Gorinšek.